

punge ud med. Det er vist nok ret enestaaende, at vi, naar man vil paalægge os en ny Skat, og vi spørge, hvor stor den vil blive, ikke kunne faa det at vide. Hele Udvalget har rettet en Række Spørgsmaal til Ministeriet — ærede Medlemmer ville finde dem i Tillæg B. Sp. 739. Spørgsmaalet Nr. 14 lyder saaledes: „Hvor stor en Ligning paa Kjøbenhavns Sognemenheder vil, hvis Lovforslaget om Bestyrelse m. m. af Kirker, der eje sig selv, gaar igennem, være at udskrive i de første 5 Aar?“ Derpaa have vi ikke kunnet faa Svar, men det er det, der interesserer, naar vi ville indføre en Ret til at beskatte os. Vi ville vide, hvor megen Skat der skal ned over vore syndige Hoveder. Til dette Spørgsmaal Nr. 14 svarer den ærede Minister: „Paa dette Spørgsmaal vil det neppe være muligt at give noget bestemt Svar“. Vi kunne altsaa ikke faa at vide, med hvor meget vi skulle beskattes. Den ærede Minister henviser til de bestaaende Kirkeligningslove. Fra 1888—96 bestod der saadanne Love om Paaligning af Bidrag til Kirker over hele Kjøbenhavn. Det drejede sig om et aarligt Beløb af mellem 32,000 og 85,000 Kr., i alt omtrent en halv Million Kr. i disse Aar. Deraf gik imidlertid ca. 150,000 Kr. til Afvikling af ældre Gældsforpligtelser. Det var i Virkeligheden en ganske ulovlig Maade, hvorpaa man tilvejebragte disse Penge, thi disse Gældsforpligtelser blev paadragne Kirkerne ved Opførelse af ny Kirker. Nu havde man efter Loven ikke Ret til at paaligne Menighederne Bidrag til Opførelsen af ny Kirker, og saa opførte man en Række Kirker her i Kjøbenhavn paa Gæld, og denne Gælds Afvikling indførte man saa paa Kirkernes almindelige Budget og kaldte det for Driftsudgifter. Disse Driftsudgifter havde man Ret til at paaligne samtlige kjøbenhavnske Menighedsmedlemmer efter Loven, og det gjorde man. Det var en Omgaaelse af Loven, der efter min Mening var ganske ulovlig, og det tror jeg ogsaa nu er almindelig anerkendt. Til Rest bliver der, naar vi fradrage disse 150,000 Kr., der blev ulovligt anvendte, saa vidt jeg kan se, til Afvikling af tidligere Gældsforpligtelser, en 300,000 Kr. Det var altsaa det Beløb, der i disse Aar blev paalignet den

kjøbenhavnske Befolkning, det vil sige Medlemmer af Folkekirken, til Kirker. Det var nu ikke saa forfærdeligt meget, men det var dog altid en Del. Den ærede Minister henviser dertil og siger, at det jo ikke var saa meget, og han føjer til, at man naturligvis skal være saa sparsommelig som mulig, ligesom man hidtil har været. Imidlertid vil jo Gennemførelsen af det her foreliggende Forslag medføre en betydelig aarlig Stigning af Kirkernes Driftsudgifter, hvis Stolestadepengene bortfalde — det er jeg meget tilfreds med, det er en uhyre demokratisk Foranstaltning at afskaffe denne Forskel mellem rige og fattige i Kirkerne, men det vil give et Tab for Kirkerne af ca. 18,000 Kr. aarlig, og dette skal altsaa dækkes. Dertil kommer, at den ærede Minister gør opmærksom paa, at Kirkerne i Øjeblikket ere i en grumme daarlig Tilstand, og han henviser i saa Henseende til de Motiver, der fulgte med den forrige Kultusministers Lovforslag, der fremsattes den 15de Marts forrige Aar.

Disse to Paragraffer, som jeg her omtaler, §§ 16 og 17, ere jo ikke noget nyt. Det er gamle Højrelovforslag, som den ærede Minister fremfører, ligesom vi i denne Rigsdagssamling have faaet saa mange andre gamle Højrelovforslag fremførte af det nuværende Ministerium. Ogsaa dette er ikke opfundet af den nuværende Kultusminister, det er et Testamente fra den forrige Kultusminister, som den nuværende Kultusminister ser sig forpligtet til at gennemføre. I de Anmærkninger, der fulgte med den forrige Kultusministers Lovforslag om kjøbenhavnsk Kirkeligning, var der en Række Oplysninger om Kirkernes Tilstand, der, saa vidt man kan se, beviser, at der er Tale om et Beløb af henvend 300,000 Kr., som skal paalignes Befolkningen, hvis disse Kirker skulle holdes forsvarlig i Stand. Om flere af Kirkerne hedder det, at deres Nødstilstand er ganske overordentlig stor, det har Hast, og at der absolut maa gøres noget. Nu vil jeg dog hertil bemærke, at man ikke skal blive alt for angst, naar man fra den Side raaber saa højt op om, at der trænges til, at der gøres noget. Jeg skal saaledes tage et enkelt Tilfælde, der viser, at Ministeren eller de, der stod bag ved Mini-